

Släktforskning meningsfull hobby

DRAGONEN Sven Skärman red en vallack med vit vänster bakfot. I november 1806 blev både han och hästen tillfångatagna utanför Lübeck av en avdelning ur marskalk Jean Baptiste Bernadottes franska armé. Sedan fick han fotvandra rätt ned genom Tyskland förbi Lützen, där Gustav II Adolf stupade, och sedan upp genom Frankrike, totalt 150 mil. Efter fyra års fångenskap återkom Skärman till hemsocknen där hustrun Stina och fem barn väntade. Det yngsta, Eva, var inte fött då fadern hade kallats under fanorna.

Ovanstående är utdrag ur ett av otaliga livsöden som rullats upp inför trägna släktforskarens ögon i deras sökande efter rötterna. Just ordet rullats är lämpligt i sammanhanget eftersom mycket av det man funnit tagits fram med hjälp av mikrofilmade arkivalier. Numera finns också mikroroll att tillgå.

□ □ □

SLÄKTFORSKNING är en meningsfull hobby. Att lära känna sitt ursprung är att växa sig fastare i tillvaron. Uppleva sambandet med dem som gått före, leva sig in i deras ofta slitsamma tillvaro. Man lär sig att respektera människor man är bunden till med sina arvsanlag. Man upplever också en starkare bindning till bygden där de levde.

Den som börjar söka rötterna upptäcker snart att det finns oändligt mycket att ta reda på. Genom samtal med ännu levande släktingar och deras närstående, i efterlämnade fotoalbum, brev, kontrakt, bouppteckningar med mera. Och i arkiven väntar en mängd material på att få bidra till bilden av förfäderna och deras livsmiljö.

□ □ □

VIKTIGAST är kyrkarkiven. I lyckliga fall kan med deras hjälp släktleden följas tillbaka till 1600-talets slut. Människorna och deras yrken, orter, gårdar och torp träder fram ur prästernas anteckningar. Ofta svårlästa anteckningar, gjorda med fjäderpenna, men med tillräcklig möda brukar tecknen gå att tyda. I stämmoprotokoll, räkenskaper, konfirmationslängder och andra kyrkliga handlingar kan man hitta pusselbitar som saknas i ministerialböcker och husförhörslängder.

I domstolsarkiven är bouppteckningarna mest givande. De kan finnas från 1700-talet och framåt och berättar mycket om villkoren för boets ägare. Ibland gick den som upprättade handlingen från rum till rum och skrev. Man skulle kunna möblera efter uppteckningarna. Kanske går det också att spåra ursprunglige ägaren till en ännu bevarad släktklenod.

Om förfäderna varit fastighetsägare kan domböckerna berätta om köp och försäljningar. Kanske har någon i släkten också svarat inför tinget för något mindre lagligt, stämt eller stämts av någon. Förr behövdes inte särskilt mycket förrän lagboken tillgreps som argument. Och de lagkloka var noga och utförliga vid utredningarna. Fast ibland kan man fundera över rättvisan i en del domslut.

□ □ □

HUR SÅG det ut där farmorsmor levde? Foton finns kanske inte men kartor kan placera platsen i geografien. På lantmäteriet kan ibland ligga utomordentliga sådana, upprättade vid skiften eller andra ändringar av ägo gränserna. På

äldre generalstabskartor är torptecknen kvar. Även moderna kartor har mycket att ge.

Ovanstående är goda exempel på källor till den historia om släkten som kanske ligger och väntar på den som ska skriva den. Många fler är dolda på vindar, i byrååldor eller i offentliga eller enskilda arkiv. Vad gäller forskning i kyrkböckerna är det numera så väl ordnat för oss som bor i länen i södra Sverige att man via biblioteken kan låna mikrokort som snabbt levereras till beställaren. Alingsås och många andra bibliotek tillhandahåller också de läsapparater, varri korten kan användas.

JOHN HALLQVIST

Släktforskare bildar lokal sammanslutning?

Det finns en släktforskarförening för hela landskapet, Västgöta Genealogiska Förening (VGF), och lokala föreningar på ett flertal platser, dock inte i Alingsås-Vårgårdaområdet.

Nu är dock en sådan sammanslutning på gång. På tisdag kväll ges det tillfälle att diskutera frågan vid en släktforskarträff i Alingsås biblioteks hörsal.

VGF:s ordförande Per Ahlén, Lidköping, kommer att berätta om hur lokalföreningarna lagt upp sin verksamhet och håller också ett kort anförande under rubriken "Släktforskarföreningar — ett stöd för släktforskare".

Visar sig intresset vara tillräckligt stort kommer en interimsmystrelse att bildas.